

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่อยู่เคียงคู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน จะเห็นได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในสมัยอยุธยา มีคำว่า “ฉ้อราษฎร์บังหลวง” ซึ่งเป็นคำที่เรียกการคอร์รัปชันในสมัยนั้น ความหมายของคำว่า คอร์รัปชัน ตาม พจนานุกรมสังคมศาสตร์ (ผาสุก พงษ์ไพจิตรและสังคีต พิริยะรังสรรค์, 2537: 55) ให้คำจำกัดความว่าคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจเพื่อได้ให้มาซึ่งกำไร ตำแหน่ง ชื่อเสียงเกียรติยศ หรือผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มโดยวิธีการที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือมาตรฐานทางศีลธรรม อาจรวมถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนของผู้มีตำแหน่งในราชการ เพื่อให้ได้ผลประโยชน์เข้าตนและพรรคพวก ทั้งในด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านตำแหน่ง ส่วน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2532: 25) ได้ให้ความหมายของคอร์รัปชันไว้ว่า คอร์รัปชัน คือ การที่ข้าราชการมีความมุ่งหวังและมีอุปนิสัยทั่วไปที่มุ่งแสวงหาอำนาจ ความมั่งคั่งและเกียรติยศจากระบบราชการ เป็นอุปนิสัยที่ข้าราชการแสวงหาอำนาจและผลประโยชน์จากการปฏิบัติราชการในทางมิชอบ

การคอร์รัปชันเป็นความผิดที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา อันได้แก่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดที่เกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เช่น การเบียดบังทรัพย์สินของทางราชการเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต การใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ การบอกว่าจะให้ทรัพย์สินหรือ ประโยชน์แก่เจ้าพนักงาน ประเภทของคอร์รัปชัน มีอยู่ 2 ประเภท ดังนี้

1. การคอร์รัปชันขนาดเล็กน้อย (Petty Corruption) คือ การรับเงินที่ไม่ชอบธรรมหรือไม่ถูกต้องของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นจำนวนเงินที่ไม่มากนัก เพื่อดำเนินการบางอย่างให้กับผู้ที่ให้เงิน
2. การคอร์รัปชันขนาดใหญ่ (Big Corruption) ซึ่งมักเป็นการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่

ระดับสูงที่รับเงินในรูปแบบของสินบนเป็นเงินจำนวนสูง และโครงการใหญ่ ๆ เช่น บริษัทต่างๆ (Gift) เป็นการคอร์รัปชันอีกประเภทหนึ่ง เป็นการให้ตอบแทนในรูปแบบสิ่งของ หรือการให้ตอบแทนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การเชิญไปรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นการพยายามสร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิด (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, 2530: 3)

การทวิความรุนแรงของปัญหาคอร์รัปชันส่งผลกระทบต่อองค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศหลายองค์กรมีความสนใจและศึกษาปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังมากขึ้น และเล็งเห็นว่าการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันไม่อาจทำได้หากจะใช้กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียวแต่จะต้องให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาโดยใช้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าต้องรวมไปถึงการมีจริยธรรมในการบริหารของระบบราชการหรือ Good Governance in Burcaucracy หรือ Good Governance ที่เรียกกันว่า ธรรมาภิบาลนั่นเอง

จากความเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีในช่วงปัจจุบันได้ส่งผลทำให้ประเทศเผชิญกับปัญหาสำคัญที่คล้ายคลึงกันอันได้แก่มีรัฐบาลและระบบราชการที่ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความยืดหยุ่น ทำงานล่าช้าไม่ทันกาล เนื่องจากเป็นกลไกและกระบวนการที่ออกแบบและกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในบริบทของสังคมอุตสาหกรรมที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เน้นการจัดโครงสร้างอำนาจในแนวตั้ง การปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางที่รัดกุม เคยชินกับการดำรงอยู่ในสถานการณ์ที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไม่รวดเร็ว แต่เมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว ซับซ้อน และมีความไม่แน่นอนสูง การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้จึงค่อนข้างช้า ดังนั้น การปฏิรูประบบการจัดการปกครอง จึงเป็นปฏิกิริยาตอบสนองต่อสภาวะโลกาภิวัตน์และปัญหาการขาดประสิทธิภาพในการจัดการการปกครอง การปฏิรูปการจัดการปกครองของประเทศไทย ระบบราชการทุกระดับจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวและเป็นสิ่งที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้การเผชิญกับสภาวะโลกาภิวัตน์ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยปราศจากการปรับเปลี่ยนระบบการจัดการการปกครองให้เหมาะสม ได้ส่งผลทำให้ประเทศต้องพบกับวิกฤตการณ์ที่เป็นปัญหาค่อนข้างร้ายแรง ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ และผลพวงอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำการปฏิรูปการจัดการปกครองตามแนวทางธรรมาภิบาลทั้งในส่วนของกิจการของรัฐบาลและระบบราชการ จึงเป็นสิ่งที่สังคมไทยจะต้องจัดเร่งรัดให้มีการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันที่จะต้องปฏิรูประบบการจัดการปกครองให้สอดคล้องกับหลักการธรรมาภิบาล

แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลในประเทศไทย ได้มีการสอดแทรกในการบริหารราชการแผ่นดินมานานแล้ว แต่ยังไม่ชัดเจนเท่ากับปัจจุบัน หลักธรรมาภิบาล ได้มีการกล่าวถึงเป็นระยะในช่วงก่อนการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แต่ยังไม่มีความแพร่หลายมากนัก กระทั่งมีการตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ขึ้น โดยมีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการบริหารบ้านเมืองที่โปร่งใส เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น รวมถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และเน้นเรื่องของแนวคิดการกระจายอำนาจ ก่อให้เกิดการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้คนในท้องถิ่นมีโอกาสในการบริหารภายในท้องถิ่นของตนเองได้

การกระจายอำนาจบริหารไปสู่ระดับท้องถิ่นในประเทศไทย ได้เกิดขึ้นตั้งแต่ในช่วงปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) แต่ได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในแผนพัฒนาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมีความสำคัญ และได้รับการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากขึ้นภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2540 ที่กำหนดการกระจายอำนาจเป็นนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และกำหนดว่าต้องมีการดำเนินการวางแผนเพื่อให้มีการกระจายอำนาจเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ ส่งผลให้การดำเนินการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นมีรูปแบบที่ชัดเจน โดยรัฐธรรมนูญฉบับพุทธศักราช 2540 ที่ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 ได้บังคับให้รัฐบาลกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะมาตรา 334 ได้มีบทบังคับให้รัฐบาลออกกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาลกลางต้องปฏิบัติตามเป็นครั้งแรกตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ดังกล่าว

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยในปัจจุบันมีอยู่ 5 รูปแบบ แบ่งออกเป็นรูปแบบทั่วไป 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์กรบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ องค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) และรูปแบบพิเศษ 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา ซึ่งการปกครองแบบท้องถิ่นที่มีมากที่สุดคือ องค์กรบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อและองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) (โกวิทย์ พวงงาม, 2548: 32)

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการคาดการณ์กันว่าช่วงเวลาหลังจากปีที่ 10 (2552) ประชาชนในท้องถิ่นจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจการกำกับดูแลการตรวจสอบตลอดจนการสนับสนุนการดำเนินงานของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าจะมีการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการ และการคลังท้องถิ่นที่พึ่งตนเอง และเป็นอิสระขึ้น ผู้บริหารและสภาท้องถิ่นจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและวิสัยทัศน์ ในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง จะเปลี่ยนบทบาทจากฐานะผู้จัดทำบริการสาธารณะมาเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เป็นพี่เลี้ยง และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็น ภายใต้ขอบเขตที่ชัดเจนและการปกครองในส่วนท้องถิ่นจะเป็นการปกครองกันเองของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง รวมทั้งรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช (มาตรา 281-290) ที่ได้กล่าวไว้ว่า รัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และได้กำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวด้วย ทั้งนี้การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นพึ่งพาตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ซึ่งเป็นการลดบทบาทของรัฐบาล(ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค) ให้เหลือแต่ภารกิจหลักที่ต้องทำเท่าที่จำเป็น และกำกับดูแลภายในกรอบของกฎหมายเท่านั้น ดังนั้นเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ซึ่งเป็นผลจากการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้บริหารและสภาท้องถิ่น ถูกตรวจสอบความโปร่งใสในทุกๆ ด้านจากประชาชน ตั้งแต่เริ่มการเลือกตั้งผู้บริหารและสภาท้องถิ่นรวมถึงการบริหารและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เสมอ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล หลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย เพื่อให้มีกระบวนการที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น การนำหลักธรรมาภิบาลหรือหลักบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นหลักที่ได้ร่วมวิวัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยใหม่ เข้าด้วยกันจึงมีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการบริหารงานของระบบราชการทุกหน่วยงาน สำหรับประเทศไทยได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 ระเบียบดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง วันที่ 10 สิงหาคม 2542 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากประกาศเพื่อประกาศให้องค์กรทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของภาครัฐให้สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยเร็วระเบียบนี้จะไม่ถูกยกเลิกเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ ปรับปรุงระบบกลไกการบริหารจัดการภาครัฐทั้งราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและ ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการวางรากฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นกลไกการ บริหารระบบราชการที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงประเทศที่กำลังพัฒนาเท่านั้น ประเทศที่พัฒนาแล้วก็ให้ ความสำคัญในเรื่องธรรมาภิบาลด้วยเช่นกัน โดยมีกระแสการปฏิรูปการเมืองและปฏิรูปราชการใน หลายประเทศซึ่งสาระของการปฏิรูปราชการก็คือ การนำหลักการของ ธรรมาภิบาลมาปรับใช้กับภาครัฐ ให้เหมาะสมทันสมัยกับความต้องการของประชาชนนั่นเอง ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (public participation) การมีกระบวนการที่โปร่งใส (transparency) การพร้อมรับการตรวจสอบ (accountability) ความชอบธรรมในการใช้อำนาจ(political legitimacy) การมีกฎหมายที่ยุติธรรมและ ชัดเจน (fair legal framework) และการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (effectiveness and efficiency) (สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่สะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะ กระจายอำนาจสู่หน่วยการบริหารระดับตำบลซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นจุดเริ่มต้นของ การกระจายอำนาจการบริหารการปกครองสู่องค์กรพื้นฐานในระดับตำบล และประชาชนได้รับ ประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาตำบลซึ่งตรงกับปัญหา และความต้องการ ของประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมแนวคิดและกระแสประชาธิปไตยในสังคม ปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำบลจะมีมากขึ้นโดยผ่านผู้แทนของตน ในองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ เป็นที่เชื่อได้ว่าความเจริญและการพัฒนาในทิศทางที่ดีขององค์การ บริหารส่วนตำบลจะส่งผลให้เกิดความเจริญและการพัฒนาทางเศรษฐกิจการเมือง และสังคมใน ภาพรวมของประเทศต่อไป

(พรทิพย์ คำพอ. 2544: 56)

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2537 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นผลให้สภาตำบลบึงชำอ้อ ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีรายได้เข้าหลักเกณฑ์จัดตั้ง เป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีข้อมูล ทั่วไปคือเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางมีการขยายตัวของชุมชนเมืองการขยายตัวด้าน เศรษฐกิจ ด้านการบริการ เดิมโตช้า ซึ่งเป็นผลมาจากระบบผังเมืองรวม กล่าวคือพื้นที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบึงชำอ้อถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้น การขยายตัวของเป็น

พื้นที่จึงเป็นไปอย่างช้า ในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้ “ ถิ่นประเพณี และวัฒนธรรมงามล้ำสิ่งแวดล้อม ชุมชนน่าอยู่ สาธารณูปโภคครบครัน มีการบริหารจัดการที่ดี มีความร่วมมือจากทุกส่วนของสังคม ชุมชนเข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น สงบสุข สุขอนามัยสมบูรณ์ มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) ” กล่าวโดยสรุปได้ว่ามีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในการบริการประชาชนและมีหลักการบริหารจัดการดี

ดังนั้น การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ เพื่อไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพราะหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักที่กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ควบคุมการบริหารงานโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนภาคเอกชน เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ซึ่งก่อให้เกิดการกระตุ้น ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งเป็นการผลักดันให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อซึ่งนับว่าน่าสนใจยิ่งในทัศนะของผู้ศึกษา ดังนั้น จึงศึกษาเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับการบริหารงานก่อสร้าง กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ เพื่อศึกษาถึงผลการดำเนินการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อภายใต้หลักธรรมาภิบาลเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานการปรับปรุงการปฏิบัติงานของข้าราชการ ซึ่งจะส่งผลโดยรวมต่อประสิทธิภาพในการนำนโยบายการกระจายอำนาจไปปฏิบัติให้บังเกิดผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานในโครงการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อภายใต้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลโครงการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อภายใต้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อในการนำหลักธรรมาภิบาลไปบริหารงาน โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ แบ่งเป็น รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ปลัด อบต. 1 คน หัวหน้าสำนักงานปลัด 1 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 3 คน ผู้ปกครองท้องที่ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 2 คน ประชาชนผู้เกี่ยวข้อง 3 คน รวมทั้งหมด 11 คน

ใช้ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่ กรกฎาคม - กันยายน 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

“ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ” หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

“การดำเนินการ” หมายถึง การดำเนินการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลให้เกิดผลต่อการบริหารงานที่โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ

“หลักธรรมาภิบาล” หมายถึง หลักปฏิบัติที่มีเป้าหมายในการสร้างระบบบริหารให้มีความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักสำคัญ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ถูกต้องและเป็นธรรม

“การกระจายอำนาจ” (decentralization) หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณสุข โภค การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตและทรัพย์สินและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ ๆ 2 อย่าง ที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาดก็คือการทหาร และการต่างประเทศ

“หลักนิติธรรม” คือ หลักการปกครองภายใต้กฎหมายที่ครอบคลุมไปถึงเรื่องการตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและ

สมาชิกโดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอและเป็นธรรมและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจบุคคล

“หลักคุณธรรม” คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

“หลักความโปร่งใส” คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจวางใจซึ่งกันและกันและช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

“หลักความมีส่วนร่วม” คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ และจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐ หรือภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างความสามัคคีและความร่วมมือกันทำงานในเรื่องสำคัญของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

“หลักความรับผิดชอบ” คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนและการใส่ใจในปัญหาสาธารณะรวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างโดยพยายามหาทางออกที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับร่วมกันได้ กล่าวรับผลการกระทำของตน

“หลักความคุ้มค่า” คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่รู้คุณค่าของทรัพยากรของชาติและบริหารงานด้วยความประหยัดมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐซึ่งต้องให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน

“หลักการตอบสนอง” คือ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนภายในระยะเวลาที่กำหนด และสอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล โดยใช้ฉันทามติในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและทำให้ประชาชนเข้าใจในภารกิจประโยชน์ที่จะได้รับ และสิ่งที่จะเสียประโยชน์ ทั้งนี้เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

“หลักความเสมอภาค “ คือ การปฏิบัติต่อผู้เข้ารับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในแนวทางที่เท่าเทียมกัน ไม่ดำเนินการเพื่อที่จะให้ผู้ใช้ใดผู้หนึ่งได้รับประโยชน์มากกว่าบุคคลอื่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับทราบถึงการดำเนินงานในโครงการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ ภายใต้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
2. ได้รับทราบถึงประสิทธิผลโครงการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อภายใต้การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
3. ได้รับทราบปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงชำอ้อ